

ZDRAVOTNICTVÍ ČR:
Stručný přehled činnosti
oboru oftalmologie
za období **2014–2017**
NZIS REPORT č. K/11 (08/2018)

Stručný přehled činnosti oboru oftalmologie za období 2014–2017

Datový zdroj: výkaz A (MZ) 1-01: oftalmologie (A030)

Sběr dat v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Zpravodajské jednotky: Výkaz vyplňuje samostatně každá oční ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic – zpravodajské jednotky (dále ZJ). Vyplňování se týká všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele. Sběr dat probíhá v ročních intervalech (vždy pro období 1. 1. – 31. 12.).

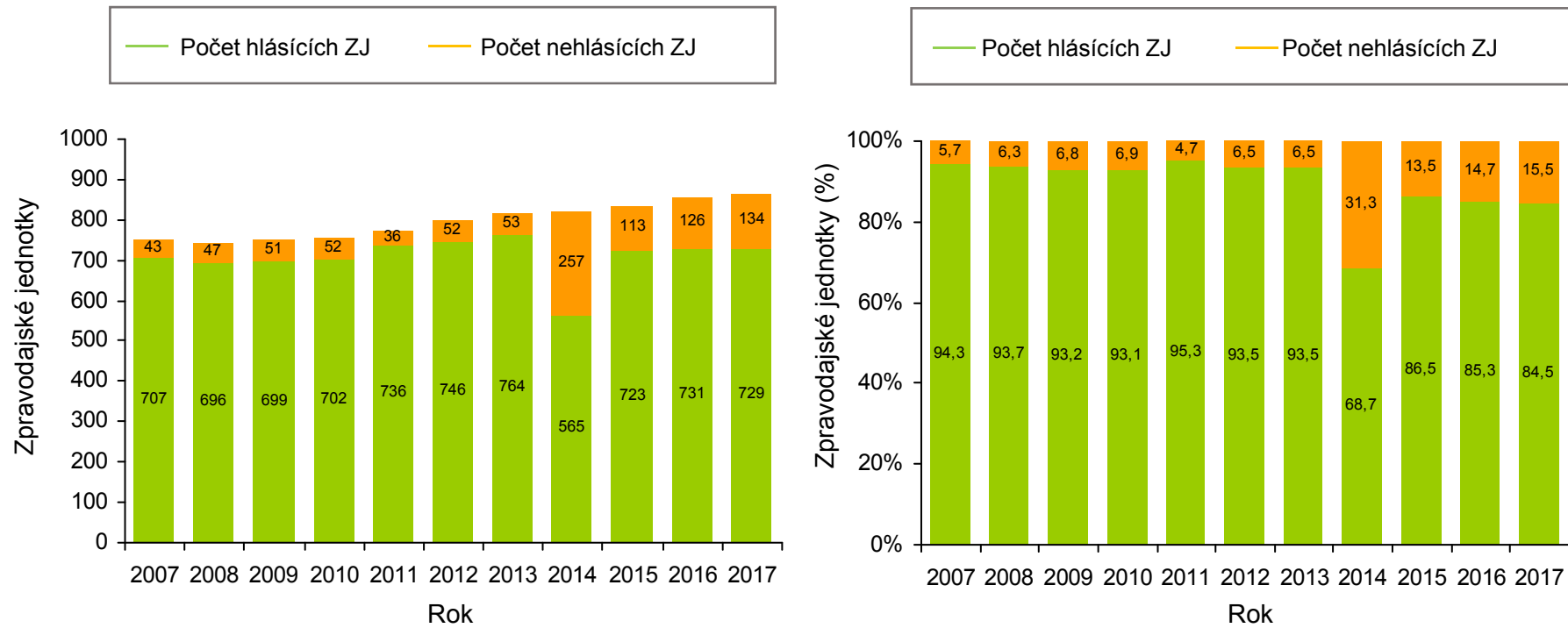
Shrnutí

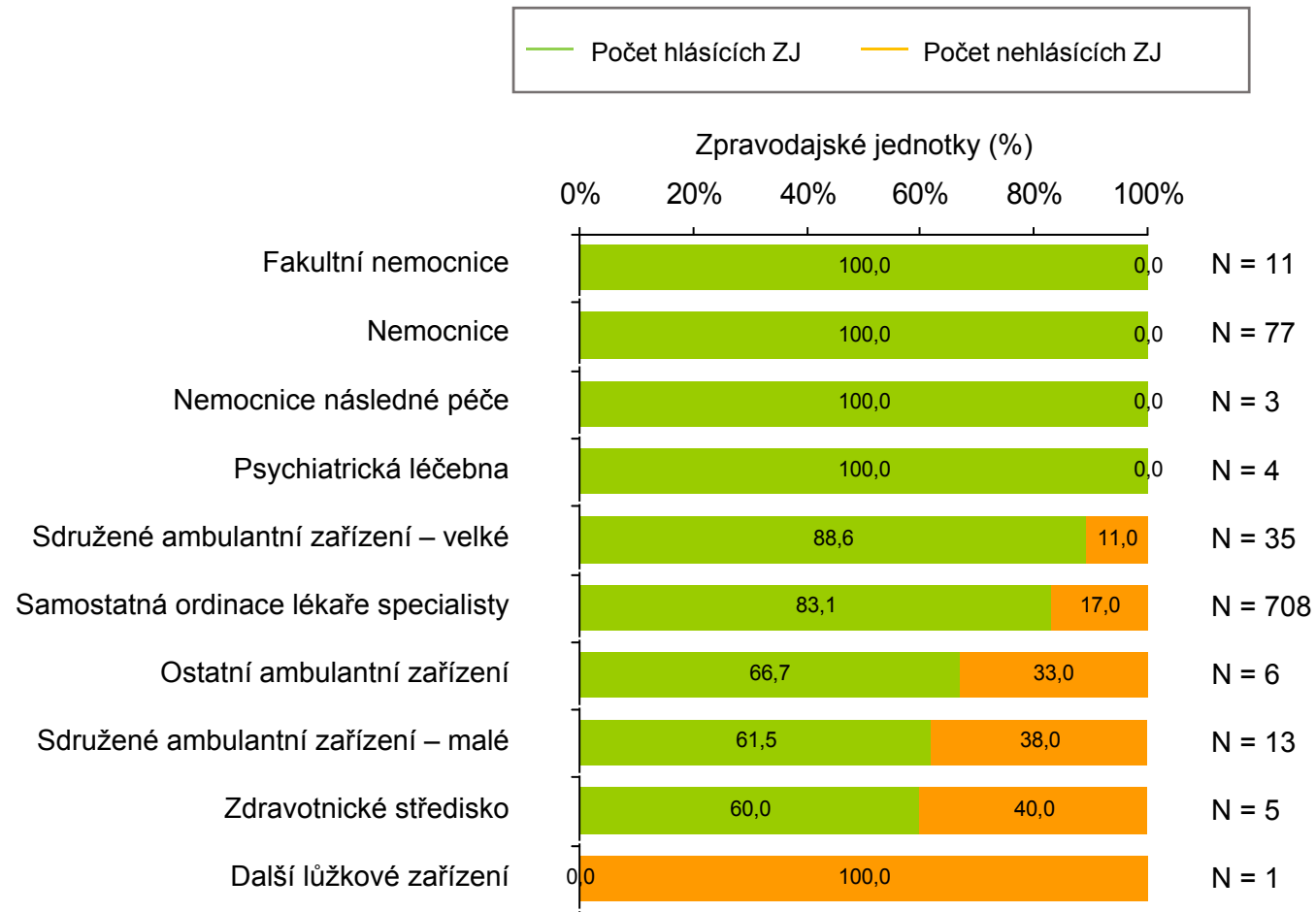
V roce 2017 vyplnilo výkaz A030 celkem 729 (84,5 %) zpravodajských jednotek (Obrázek 1). Kompletní hlášení podaly fakultní nemocnice, nemocnice, nemocnice následné péče a psychiatrické léčebny, nejméně vyplňují malé sdružené ambulance (Obrázek 2). Nejvíce vyplňují v Královéhradeckém kraji, naopak nejméně v Karlovarském kraji (Obrázek 3). Rozmístění hlásících zpravodajských jednotek v jednotlivých okresech ČR je vizualizováno na Obrázku 4. Cca 81 % z nich tvoří samostatné ordinace lékaře specialisty, 10,6 % nemocnice, ostatních zdravotnických zařízení je méně než 9 % (Obrázek 5).

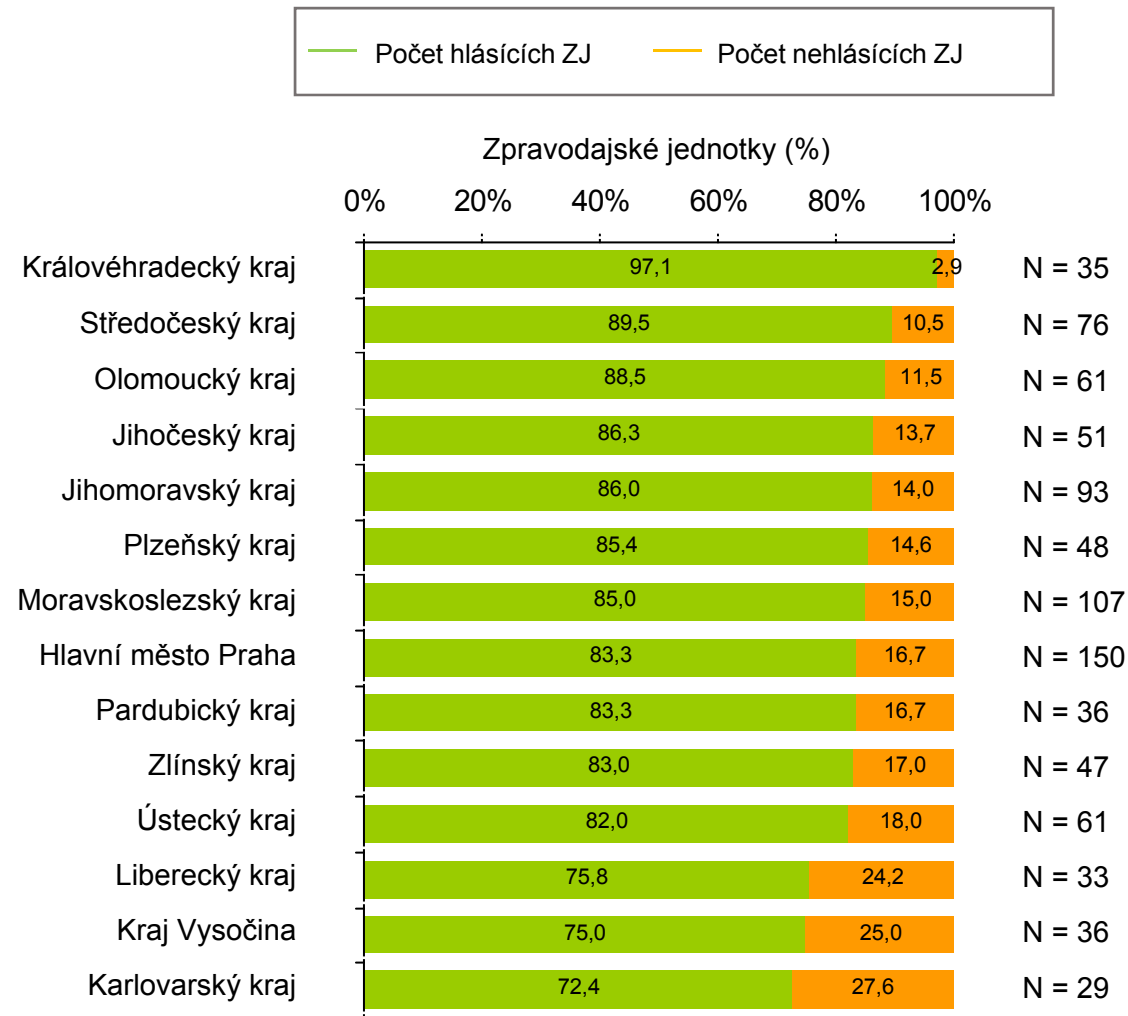
V roce 2017 bylo dispenzarizováno 367 327 pacientů s glaukomem, cca 70 tis. se strabismem a 346 720 s šedým zákallem.

Doplňující údaje sumarizující veškeré proměnné výkazu v časových řadách a pro poslední rok sběru i v regionálním srovnání jsou k dispozici v přílohách, a to jak ve formě absolutních počtů, tak jako standardizované ukazatele. Příloha dále obsahuje prezentaci s obrázky, formulář ve formátu pdf a pokyny pro jeho vyplňování.

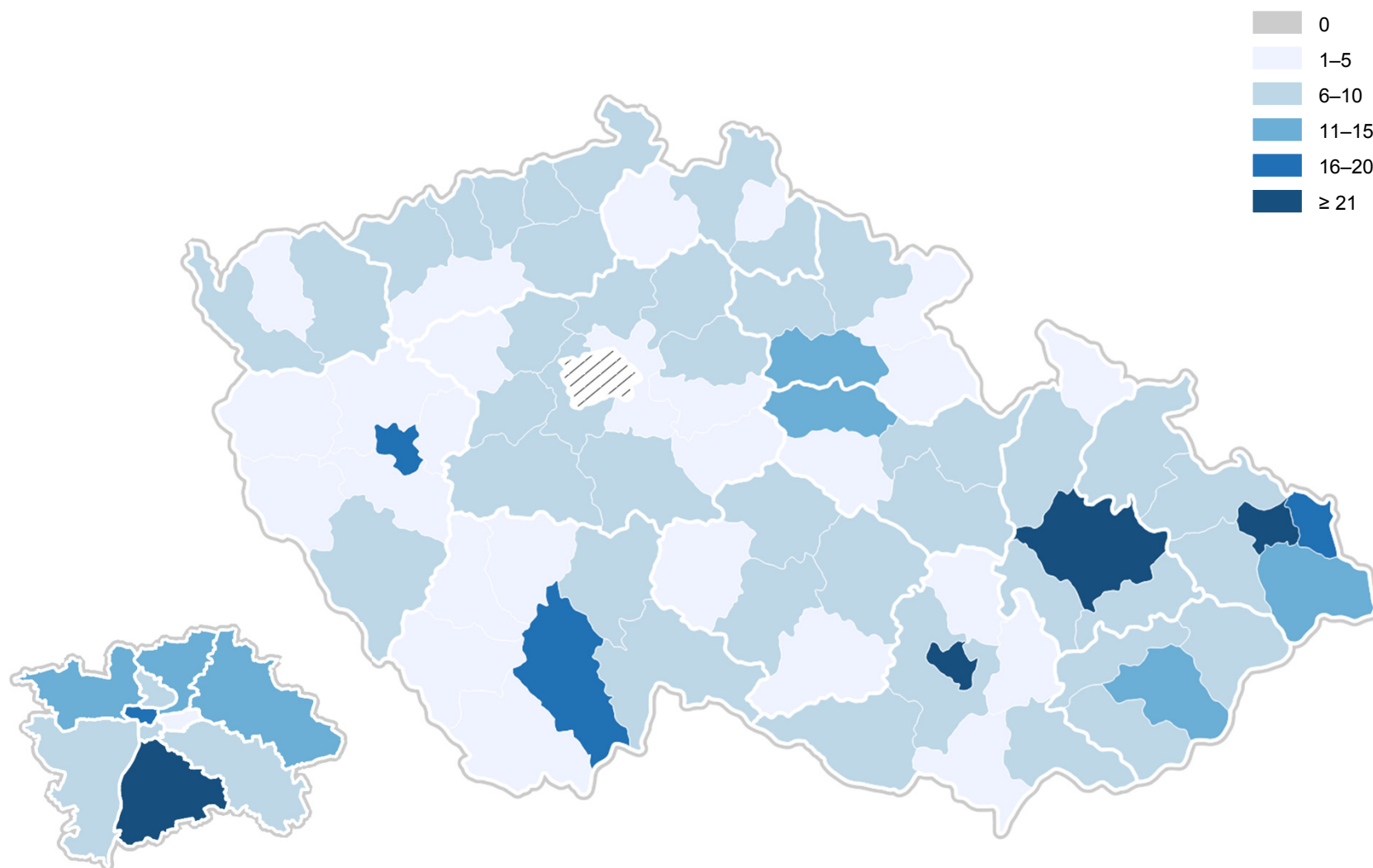
Obrázek 1. Vyplněnost výkazů v letech 2007–2017

Obrázek 2. Vyplněnost výkazů za rok 2017 podle druhu zdravotnického zařízení

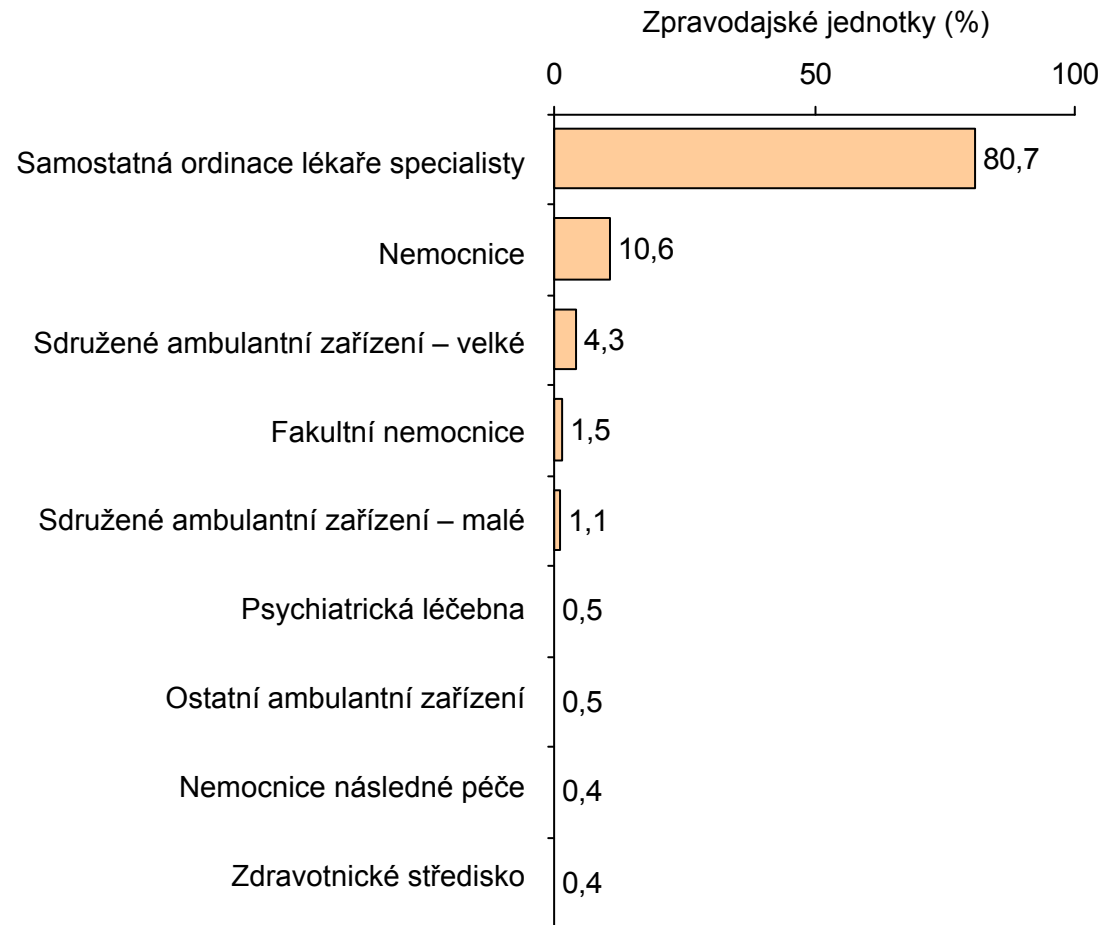
Obrázek 3. Vyplněnost výkazů za rok 2017 v jednotlivých regionech

Obrázek 4. Počty hlásících zpravodajských jednotek v okresech ČR

Obrázek 5. Zpravodajské jednotky – druh zdravotnického zařízení

N = 729 hlásících zpravodajských jednotek v roce 2017

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM – AMBULANTNÍ PÉČE
 ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru oftalmologie za období 2014–2017
 NZIS REPORT č. K/11 (08/2018)

Příloha č. 1. Absolutní počty pacientů oboru oftalmologie v časovém trendu

	2014	2015	2016	2017
I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním				
Glaukom: celkem	266 361	351 009	364 390	367 327
Strabismus: celkem	70 780	81 186	72 904	69 469
Šedý zákal - katarakta: celkem	272 448	334 380	356 234	346 720
II. Jednodenní péče (operace)				
Jednodenní péče (operace): katarakta: celkem	100 084	110 002	119 906	129 605
Jednodenní péče (operace): glaukom: celkem	6 404	1 135	5 660	10 666
Jednodenní péče (operace): operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce: celkem	9 411	10 372	18 074	13 770

Kvůli konzistenci datové řady uvedeny pouze roky 2014, 2015, 2016, 2017.

Prezentovaná data zohledňují podíl nezadaných údajů, které jsou v jednotlivých letech aproximovány ze struktury známých typů zdravotnických zařízení a vyplněných údajů.

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM – AMBULANTNÍ PÉČE
 ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru oftalmologie za období 2014–2017
 NZIS REPORT č. K/11 (08/2018)

Příloha č. 2. Standardizované počty pacientů oboru oftalmologie v časovém trendu

	2014	2015	2016	2017
I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním - na 1000 osob v celé populaci				
Glaukom: celkem	25,31	33,29	34,49	34,69
Strabismus: celkem	6,73	7,70	6,90	6,56
Šedý zákal - katarakta: celkem	25,89	31,72	33,72	32,74
II. Jednodenní péče (operace) - na 1000 osob v celé populaci				
Jednodenní péče (operace): katarakta: celkem	9,51	10,43	11,35	12,24
Jednodenní péče (operace): glaukom: celkem	0,61	0,11	0,54	1,01
Jednodenní péče (operace): operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce: celkem	0,89	0,98	1,71	1,30

Kvůli konzistenci datové řady uvedeny pouze roky 2014, 2015, 2016, 2017.

Prezentovaná data zohledňují podíl nezadaných údajů, které jsou v jednotlivých letech aproximovány ze struktury známých typů zdravotnických zařízení a vyplněných údajů.

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM – AMBULANTNÍ PÉČE
 ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru oftalmologie za období 2014–2017
 NZIS REPORT č. K/11 (08/2018)

Příloha č. 3. Absolutní počty pacientů oboru oftalmologie v regionálním srovnání v roce 2017

	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	
I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním															
Glaukom: celkem	54 632	49 838	25 606	18 122	9 280	24 720	6 001	22 023	18 908	11 007	32 737	31 438	22 961	40 054	
Strabismus: celkem	13 217	4 404	5 207	3 405	832	3 345	1 555	3 624	2 084	3 187	7 681	8 541	4 240	8 147	
Šedý zákal - katarakta: celkem	57 766	32 262	28 375	14 976	8 079	23 190	8 011	15 543	21 587	12 054	33 439	17 261	28 595	45 582	
II. Jednodenní péče (operace)															
Jednodenní péče (operace): katarakta: celkem	25 810	9 964	6 379	6 617	2 852	5 788	3 189	8 373	3 787	4 169	14 696	7 056	11 499	19 426	
Jednodenní péče (operace): glaukom: celkem	1 823	847	377	402	36	159	0	55	128	727	1 249	3 264	1 509	90	
Jednodenní péče (operace): operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce: celkem	2 565	460	140	1 146	234	235	0	2 675	329	740	292	3 875	872	207	

Prezentovaná data zohledňují podíl nezadaných údajů, které jsou v jednotlivých letech aproximovány ze struktury známých typů zdravotnických zařízení a vyplněných údajů.

NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM – AMBULANTNÍ PÉČE
 ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru oftalmologie za období 2014–2017
 NZIS REPORT č. K/11 (08/2018)

Příloha č. 4. Standardizované počty pacientů oboru oftalmologie v regionálním srovnání v roce 2017

	Hlavní město Praha	Středočeský kraj	Jihočeský kraj	Plzeňský kraj	Karlovarský kraj	Ústecký kraj	Liberecký kraj	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj	Kraj Vysočina	Jihomoravský kraj	Olomoucký kraj	Zlínský kraj	Moravskoslezský kraj	
I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním - na 1000 osob v daném kraji (kde je lokalizován)															
Glaukom: celkem	42,46	37,03	40,06	31,29	31,34	30,11	13,61	39,98	36,56	21,64	27,73	49,65	39,38	33,17	
Strabismus: celkem	10,27	3,27	8,15	5,88	2,81	4,07	3,53	6,58	4,03	6,27	6,51	13,49	7,27	6,75	
Šedý zákal - katarakta: celkem	44,90	23,97	44,39	25,86	27,28	28,25	18,17	28,22	41,73	23,70	28,33	27,26	49,04	37,75	
II. Jednodenní péče (operace) - na 1000 osob v daném kraji (kde je lokalizován poskytovatel zdravotních služeb)															
Jednodenní péče (operace): katarakta: celkem	20,06	7,40	9,98	11,42	9,63	7,05	7,23	15,20	7,32	8,20	12,45	11,14	19,72	16,09	
Jednodenní péče (operace): glaukom: celkem	1,42	0,63	0,59	0,69	0,12	0,19	0,00	0,10	0,25	1,43	1,06	5,16	2,59	0,07	
Jednodenní péče (operace): operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce: celkem	1,99	0,34	0,22	1,98	0,79	0,29	0,00	4,86	0,64	1,45	0,25	6,12	1,50	0,17	

Prezentovaná data zohledňují podíl nezadaných údajů, které jsou v jednotlivých letech aproximovány ze struktury známých typů zdravotnických zařízení a vyplněných údajů.

Roční výkaz o činnosti poskytovatele ZS

A (MZ) 1-01

Poskytovatel (obor): *oftalmologie*

Za rok 2017

IČO	Zpravodajská jednotka (adresa):
PČZ	
Oddělení, pracoviště, kód poskytovatele	
A030	

I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním

	Č.ř.	Celkem					
a	b	1					
glaukom (H40.-)	41						
strabismus (H50.-)	42						
šedý zákal - katarakta (H25, H26, H28)	43						

II. Jednodenní péče (operace)

	Č.ř.	Celkem					
a	b	1					
katarakta (H25–H28)	51						
glaukom (H40–H42)	52						
operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce (H30–H36, H43–H45)	53						

Výkaz sestavil:

Telefon:

E-mail:

Datum:

**Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře
A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti poskytovatele
zdravotních služeb pro obor**

oftalmologie

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2017. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 140, formou vyhlášky č. 355/2016 Sb. ze dne 11. 10. 2016, která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o poskytovatelích zdravotních služeb a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Předání dat je možné pouze elektronicky **prostřednictvím webové aplikace - Centrální úložiště výkazů (CÚV)**, která obsahuje elektronické šablony pro vyplňování a odesílání výkazů do CÚV. Pro předání dat do CÚV je nutné přihlášení do registrů rezortu zdravotnictví na základě „Žádosti o přístup do registrů NZIS“ uvedené na internetových stránkách www.uzis.cz v horní liště označené červeně a uvedené jako **REGISTRY NZIS VSTUP** na adrese: <http://www.uzis.cz/registry-nzis-vstup>.

Předání dat do aplikace CÚV bude ukončeno 31. 5. 2018.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 – vymezení pojmů, § 10 – program statistických zjišťování a § 26 – správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 – povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 – poskytování důvěrných statistických údajů).

Výkaz vyplňuje samostatně každá oční ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic – zpravodajské jednotky (dále ZJ). Vyplňování se týká všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele.

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz.

V elektronické šabloně výkazu se vyplňují žluté a červeně podbarvené kolonky, ke kterým je vždy uvedena „informace k poli“. Šedě podbarvené kolonky se nevyplňují.

Oddíl I. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním

Jde o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Jednotkou zjišťování je vybraná diagnóza (viz MKN-10). Podmínky a rozsah dispenzární péče stanoví:

- zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kde se v § 31 odst. 2 uvádí, že pojištěnce do dispenzární péče zařazuje podle odborných kritérií lékař registrujícího poskytovatele, který odpovídá za účelnost a koordinaci dispenzární péče. Pojištěnec může být dispenzarizován pro jednu diagnózu pouze u jednoho ošetřujícího lékaře,
- vyhláška č. 39/2012 Sb., o dispenzární péči.

V souladu se zákonem o statistické službě jsou dále sledována ve výkaze další závažná a chronická onemocnění. U uvedeného počtu sledovaných pacientů pro vybraná onemocnění se předpokládá, že se tito pacienti s onemocněním soustavně léčí a dochází na pravidelnou kontrolu zpravidla alespoň jednou ročně. Každý sledovaný pacient by měl být pro příslušnou diagnózu uváděn pouze jedním zdravotnickým zařízením stejného oboru.

ř. 41, sl. 1 - počet pacientů se zeleným zákalem - glaukom (dg H40)

ř. 42, sl. 1 - počet pacientů se strabismem (dg H50)

ř. 43, sl. 1 - počet pacientů se šedým zákalem - katarakta (dg H25, H26, H28)

Oddíl II. Jednodenní péče (operace) - rozpis řádku 23

Uvádí se počet provedených jednodenních chirurgií (operací) u vybraných diagnóz:

ř. 51, sl. 1 katarakta (dg. H25-H28), všechny formy zakalení čočky

ř. 52, sl. 1 glaukom (dg. H40-H42), všechny formy zeleného zákalu

ř. 53, sl. 1 operace sítnice, cévnatky, očního bulbu a sklivce (dg. H30-H36, H43-H45), zahrnuje všechny formy odchlípení sítnice, včetně vypuštění endotamponád.